

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Ecclesia, Qvæ Est in Purgatorio

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. Suffragia Ecclesiæ defunctis prodesse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53890)

TERTIO, quia licet sit quæstio; An pœnæ Purgatorij semper crucient æquè grauitèr, ab initio vsque ad finem purgationis? An verò paulatim minuantur, donec finem accipiant? tamen probabilior sententia est, paulatim remitti; hinc autem sequitur, non quamlibet Purgatorij pœnam esse maiorem maxima pœna huius vitæ, nã pœna illa Purgatorij, quæ est prope finem, debet esse ad eò remissa, vt ampliùs remitti non possit; hinc autem pœnæ inueniuntur intensissimæ, quæ plurimùm remitti possent.

Quòd autem pœna Purgatorij paulatim remittatur, probatur; nam S. Bernardus in vita S. Malachiaë scribit, orantiam Malachiaë pro sorore defuncta, ipsam defunctam ter apparuisse. Primò, in veste nigra, & extra Ecclesiam. Secundò, in veste subfusca, & intra limen Ecclesiæ. Tertiò, in veste alba, & ad ipsum altare cum ceteris Sanctis. Ex quibus ipse intellexit, animam sororis paulatim remittentibus se pœnis ad finem purgationis venisse. Et similes multæ visiones adferri possent.

CAPVT XV.

Suffragia Ecclesiæ defunctis prodesse.

QUATUOR explicanda sunt de suffragiis defunctorum. PRIMVM, an suffragia viuorum prosint defunctis. SECVDVM, quot sint genera suffragiorum. TERTIVM, à quibus fieri possint. QUARTVM, quibus prosint.

DEPRIMO, hæretici huius temporis omnes, & alij veteres, quos citauimus initio huius disputationis, negant, prodesse defunctis viuorum suffragia. Quòd autem prosint, probari potest Scripturis, Conciliis, Patribus, & apparitionibus animarum, quæ omnia peti debent ex prima quæstione. Quibus addenda est ratio, quam tunc non attulimus, quia præsupponebat Purgatorium esse, quod nondum erat demonstratum.

Ratio est Petri Cluniacensis in epistola contra Petrobricianos: Ecclesia tota est vnum corpus, cuius caput est Christus, ergo debet habere communicationem tam capitis cum membris, quàm membrorum inter se; nam, vt dicitur i. Cor.

rinth. 12. pro inuicem sollicita sunt membra, & si quid patitur vnum membrum, compatiuntur omnia membra. Sed iusti defuncti sunt membra huius corporis; nam sunt colligati nobiscum & cum Deo in fide, spe, & caritate. vnde B. Augustinus lib. 20. de ciuitate Dei, cap. 9. *Neg, enim, inquit, piorum animæ defunctorum ab Ecclesia separantur, quæ est regnum Christi;* igitur viuentes possunt ac debent iuuare defunctos, vt membra eiusdem corporis. Præterea Christus, qui caput est, profuit viuēs in terris viuentibus, mortuus mortuis, viuens mortuis, & mortuus viuentibus; ergo etiam decet, vt membra inter se ita agant, vt iusti viuentes viuentibus, mortui mortuis, viuentes mortuis, & mortui viuentibus profint.

Ac primùm, quòd Christus viuens profuerit viuentibus, patet, quia remisit peccata Magdalene Lucæ 7. Paralytico Matth. 9. Zachæo Lucæ 19. Petro Lucæ 22. Latroni Lucæ 23. curauit etiã corporaliter plurimos, vt dicitur Marci 1. Actor. 10. & alibi. **QVOD** mortuus mortuis, patet; nam descendens ad inferos, soluit plurimos à doloribus inferni, vt dicitur Actor. 2. & simul aperuit sepulcra, & multa corpora Sanctorum excitauit, Matth. 27. **QVOD** viuens mortuis, patet; nam puellam in domo, adolefcetem in via, Lazarum in sepulcro mortuos reuocauit ad vitam, Matth. 9. Lucæ 7. Ioan. 11. **QVOD** denique mortuus viuus, patet; nam morte sua vitam nobis æternam promeruit, & nunc in cælo semper interpellat pro nobis, & aduocatum nostrum agit, Hebr. 7. & 1. Ioan. 2.

Probatur **TERTIO** & vltimò; nam ex quatuor membris diuisionis, tria sunt certè manifesta, ergo & quartum debet habere locum; nam quòd viuentes iuuentur à viuentibus, nemo negat, cùm videamus doceri, instrui, pasci verbo & Sacramentis alios ab aliis. & Iacobus dicit cap. 5. *Orate pro inuicem & saluemini.*

Quòd etiam mortui mortuis profint, patet; nam Helisæus mortuus mortuum alium suscitauit, 4. Reg. 13. & Abraham mortuus in sinum suum Lazarum mortuum recepit, Lucæ 16. Nec vlli dubium esse debet, quin Sanctorum defunctorum animæ cum Christo regnantes, orent pro Sanctorum animabus in Purgatorio laborantibus; cuius contrarium temerè asserit Dominicus à Soto lib. 4. sentent. dist. 45. quæst. 3. art. 2. nam præter Petrum Cluniacensem loco notato, B. Augustinus

gustinus libro de cura pro mortuis, cap. 4. ad hoc dicit prodesse mortuis sepulturam in Basilicis Martyrū, vt qui recordatur mortui, simul recordetur Martyris, & eius precibus mortui animam commendet: & Ecclesia tota in illa oratione; Deus veniæ largitor, &c. supplicat Deo, vt B. MARIA intercedente, & omnibus Sanctis, animas defunctorum ad perpetuæ beatitudinis consortium peruenire concedat.

Quodd autem mortui profint viuentibus, patet; nam 2. Machab. 15. legimus, Oniam & Hieremiam iam dudum defunctos, visos fuisse orare pro populo Iudæorum viuentium. Porro beneficia exhibita à sanctis defunctis, hominibus hinc viuentibus, innumerabilia & certissima sunt. Vide Augustinum lib. 22. de ciuitate Dei, cap. 8. & Theodoretum in libro de Martyribus. Non est incredibile, etiam animas Purgatorii pro nobis orare, & impetrare, quando quidem anima Paschasi & S. Seuerini miracula operabantur, etiam si in Purgatorio degerent, vt patet ex Gregorio lib. 4. Dialogorum cap. 40. & Petro Damiano in epistola de miraculis sui temporis.

Et quanquam S. Thomas in 2. 2. quæst. 83. art. 11. ad 3. contrarium docet, tamen ratio eius non conuincit; nam si animæ illæ non orant pro nobis, vel causa est, quia non vident Deum, vel quia sunt in maximis tormentis, vel quia sunt nobis inferiores, sed nihil horum dici potest. Non PRIMVM quia tempore veteris Testamenti orabant Sancti defuncti pro viuis, vt patet ex lib. 2. Machab. cap. vlt. cum tamen nec illi viderent Deum.

Non SECUNDVM, quia diues in inferno orabat pro fratribus suis, Luca 16. cum esset tamen in maioribus tormentis, quam sint animæ in Purgatorio. Præterea Martyres in hoc mundo in tormentis constituti orabant pro se, & aliis, vt patet de S. Stephano, Actor. 7. Item dolor animabus non perturbat vlllo modo iudicium rationis, nec impedit affectum bonum voluntatis; ista enim nobis accidunt ratione corporalium organorum, quibus illæ carent Denique, non videtur dubium, quin pro seipsis orent, non obstantibus tormentis.

Non etiam TERTIVM, quia in hoc mundo nos oramus pro Episcopis & summis Pontificibus, qui sunt nobis superiores, & etiam oramus pro illis, quos non dubitamus nobis esse

esse sanctiores, sicut orabant Christiani olim pro Apostolo Paulo, qui eorum orationes petebat, Rom. 15. & alibi.

Præterea, animæ Purgatorij etiam si nobis sunt inferiores ratione pœnarum, tamen superiores sunt ratione gratiæ & caritatis, in qua iam confirmatæ sunt; oratio autem, quæ ex caritate procedit, hanc potissimum superioritatem requirit, si ullam requirit, ergo probabile est eas pro nobis orare. Sed quanquam hæc vera sint, tamē superfluum videtur ab eis ordinariè petere, ut pro nobis orent: quia nō possunt ordinariè cognoscere quid agamus in particulari, sed solum in genere sciunt nos in multis periculis versari, sicut nos de illis solum in genere scimus eas valde torqueri; nam nec rebus nostris intersunt, ut probat B. Augustinus libro de cura pro mortuis, cap. 13. nec in Deo orationes nostras vident, cum nō sint beata, nec est verisimile eis reuelari ordinariè, quid agamus, vel petamus. Si ergo viui profunt viuis, mortui mortuis, mortui viuis, cur non etiam prodesse poterunt viui mortuis?

Superest argumenta soluere, quæ restant, præter ea, quæ fecimus in prima & secunda quæstionē. Argumentum PRIMVM, Eccles. 9. *Viuētes sciunt se morituros: mortui autem nihil nouerunt amplius, nec habēt ultra mercedem, nec partem in hoc seculo in opere, quod sub sole geritur.*

RESPONDEO, loquitur Sapiens de bonis huius vitæ, & vult dicere, mortuos non scire, quid agatur de rebus, quas hîc reliquerunt, nec posse illis uti propria actione, ut comedendo, bibendo, eleemosynas faciendo, &c. Idè sequitur: *Vade ergo, & comede in latitia.* non tamen hinc concluditur, quin à nobis iuari possint.

SECUNDO, obiicit Calvinus præfatione institutionis Ambrosium, qui lib. 1. de Abraham, cap. 9. *Docemus, inquit, & non diutius inhereamus mortuis, sed quantum satis est officij, deferamus. Hoc non faciunt, inquit Calvinus, qui perpetuam de mortuis sollicitudinem gerunt.*

RESPONDEO, Ambrosium hîc agere de luctu & pompa funeris, quam meritò vult esse moderatam; quòd autem non prohibeat sollicitudinem orandi pro defunctis, patet ex oratione ipsius de obitu Valentiniani iunioris; nam in fine alloquens Gratianū & Valentinianum defunctos, ait: *Beati ambro, si quid mea orationes valebunt, nulla dies vos silentio præteribit,*

KKKkk

teribit,

teribit, nulla nox nõ donatos aliqua precum mearum conuentione transcurreret, omnibus vos oblationibus frequentabo.

TERTIO, obiiciunt Hieronymum, qui in cap. 6. ad Galat. exponens illud; Vnusquisque onus suum portabit: Docemur, inquit, per hanc sententiolam nouum dogma, quod latitatum in presenti seculo sumus, siue orationibus, siue consiliis inuicem posse nos coadiuuari: cum autem ante tribunal Christi uenerimus, non Iob, non Daniel, nec Noë rogare posse, pro quoquam, sed unumquemque, portare onus suum. Hæc autem Hieronymi sententia ab Ecclesia approbata uidetur, quippe quæ in decretum Gratiani cau. In præsentia, 13. quæst. 2. iam dudum relata est.

RESPONDEO, Hieronymum loqui de iis, qui mortaliter peccant, & sine pœnitentia moriuntur, ut Gratianus annotauit. Vel dicendum, Hieronymum loqui de nouissimo iudicio, quando cessante Purgatorio cessabunt etiam suffragia, & solum iudicis vltima sententia executioni mandabitur. Quod ita sit Hieronymus intelligendus, patet ex libro ipsius contra Vigilantium, ubi grauitè accusat Vigilantium, quod dixerit, posse nos orare pro inuicem dum uiuimus, post mortem autem nullius pro altero orationem audiendam.

QUARTO, ita ratiocinantur: Melius est per se, quàm per alium satisfacere; minus enim beatur qui per alium, quàm qui per se satisfacit, ergo non debemus orare pro defunctis, ne illis gloriam minuamus.

RESPONDEO, in hac vita melius est per se satisfacere, quàm per alium, quia dum satisfacimus, simul meremur gratiæ & gloriæ augmentum; at in Purgatorio, ubi animæ non possunt mereri, non est melius satisfacere per se, quàm per alium.

QUINTO; Nescimus, inquiunt, ubi defuncti nostri sint, & sæpe dum putamus eos in Purgatorio esse, illi sunt in inferno, vel etiam in cœlo, ergo frustra oramus.

RESPONDET Augustinus libro de cura pro mortuis, capite vltimo, melius esse, ut supersint suffragia iis, qui non egent, quàm ut desint iis, qui egent; sicut benefacimus iniustis in hoc mundo, ne prætereantur iusti. Adde, quod opus bonum nunquam est frustra; nam est meritorium facienti, etiam si nihil prodesset ei, pro quo fit.

SIXTO,

Sexto, Dei iustitia reddit mala pro malis, bona pro bonis, sed nemo patitur pro culpa alterius, quia non portabit pater iniquitatem filij, Ezech. 18. nemo igitur debet frui bonis alienis.

RESPONDEO, neminem pro culpa alterius puniri, nisi particeps sit eiusdem culpæ, vel consensu, vel imitatione. De talibus enim dicitur Exod. 20. Deus punit peccata Patrum in filiis in tertiam & quartam generationem; quod intelligitur, quando filij imitantur parentes, vt exponit Hieronymus in cap. 18. Ezech. Augustinus in Psal. 108. Chrysostomus homil. 29. in Genes. & Gregorius lib. 15. moral. cap. 22. ita ergo non est absurdum, aliquem frui bonis alterius, si cum vtriusque consensu & voluntate fiat, vt hoc loco; nam animæ Purgatorij cupiunt iuuari, & nos volumus eas iuuare; præterea punire vnū pro alio, iniustitia est; at acceptare bona vnus pro altero, misericordia & liberalitas est.

CAPVT XVI.

Quot sint genera suffragiorum.

VANTVM ad SECUNDVM, tria sunt genera suffragiorum: Sacrificium Missæ, Oratio, & opera qualibet pœnalia & satisfactoria, vt eleemosyna, ieiunia, peregrinationes, & similia. Porro distinguimus orationem ab operibus satisfactoriis, cum tamen etiam ipsa sit satisfactoria, quia oratio duobus modis iuuat defunctorum animas; vno modo, vt opus quoddam pœnale & laboriosum, & hoc modo poterat comprehendi sub opere satisfactorio; alio modo iuuat, vt est impetratoria, quod est ipsi orationi proprium; quomodo etiam Beatorum orationes profunt nobis, & animabus Purgatorij, licet satisfactoriæ non sint.

Ad hæc iuuantur etiam defuncti indulgentiis, sed idè non faciunt illæ quartum genus suffragiorum, quia indulgentia nihil est aliud, quam applicatio satisfactionum, seu pœnaliū operum Christi & Sanctorum, defunctis. Nam idcirco dicuntur indulgentiæ concedi defunctis per modum